

Beleidsplan IVN Bernheze 2014-2018

Inleiding

IVN Bernheze is een actieve natuurvereniging in gemeente Bernheze.

Lid zijn bij IVN (In Voor Natuur) betekent voor ons opkomen voor de natuur en de beleving van de natuurlijke omgeving onder de aandacht brengen bij een groot publiek. In 2014 bestaat onze afdeling alweer 30 jaar en heeft circa 125 leden. De leden zijn ons kapitaal: ze beschikken over langjarige ervaring, zijn goed opgeleid en opereren in een groot netwerk waar kennisuitwisseling en adviseren gemeengoed is.

Evaluatie

Het beleidsplan 2009-2013 is toe aan een evaluatie en een actualisering.

In 2013 is in het bestuur regelmatig gesproken over de sterke en zwakke kanten van IVN Bernheze en de kansen en bedreigingen die op ons af komen.

Sterk

- IVN beschikt over een groot aanbod (en aanwas) aan **natuurgidsen**.
- Er is veel vraag naar de **specialistische kennis en ervaring** van IVN Bernheze. Onze interesses en enthousiasme leiden tot steeds meer werk, overleg en correspondentie.
- In 2013 is onze internetsite vernieuwd in de landelijke opmaak en is nu bereikbaar op www.ivn.nl/bernheze. Dit draagt bij aan onze **naamsbekendheid**.
- Er is een goede **locale verankering** van de vereniging en er is een sterk netwerk.

Zwak

- Door een toenemende vraag is **niet voldoende menskracht** beschikbaar.
- Het schrijven in het verenigingsblad en de internetsite komt op een beperkt aantal leden neer, waarmee de vereniging **kwetsbaar** wordt.
- De actieve mensen van IVN Bernheze klagen over **te grote werkdruk**.

Kansen

- Natuur staat volop in de belangstelling; ook bij andere organisaties. **Samenwerking** met bijvoorbeeld de Heemkundekring, Wildbeheereenheid, ZLTO, Ontmoetingstuin, Stichting Aa land, Bernhezer Buitenwacht kan interessante producten opleveren.
- **Adviseren** in natuurprojecten en onderhoud van het landschap biedt zeker mogelijkheden.
- **Nieuwe natuur** wordt ontwikkeld door natuurcompensatie bij projecten (N 279, golfbaan) en doorontwikkeling van de Maashorst. IVN kan hierbij een adviserende rol vervullen.

Bedreigingen

- Er wordt veel van ons gevraagd met het risico dat we achterop raken door een **tekort aan vrijwilligers**.
- De ontwikkelingen in het buitengebied van Bernheze gaan snel en vragen permanent om een **alerte (en kritische) houding**.
- Wellicht is met een IVN afdeling voor alleen Bernheze de **schaalgrootte te klein** om alle taken goed uit te voeren.

Doelstelling

IVN Bernheze zet zich in voor de volgende doelen:

- 1: *Meer mensen interesseren voor de natuur (extern gericht)*
- 2: *Opkomen voor de natuur; beschermen (belangenbehartiging)*
- 3: *Natuur ontwikkelen, beheren en monitoren (uitvoerend werk)*
- 4: *Continuïteit borgen (intern gericht)*

Al deze speerpunten zijn belangrijk en kunnen alleen in een juiste samenhang succesvol zijn. Dit is tegelijk erg risicovol, wanneer capaciteit ontbreekt om de taken uit te voeren en werkgroepen actief te houden. Alleen door nog meer de samenwerking op te zoeken en in een open dialoog met partners te opereren, kunnen we hier aan voldoen. Met een projectmatige aanpak zal het werven van vrijwilligers voor taken (met een begin en eind) aantrekkelijker worden gemaakt.

Verder zal gekeken worden of samenwerken in regioverband (Veghel, Uden, Oss, Bernheze) waarvoor al veel aanzetten zijn gemaakt, verbeterd en/of geïntensiveerd kan worden.

De vereniging

Om deze doelstelling waar te maken is een bestuur en een groot aantal werkgroepen actief, waarmee de onderstaande activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd.

Ledenzorg/ledenwerving

Nieuwe actieve mensen werft IVN Bernheze met het organiseren van publieksactiviteiten zoals excursies en lezingen. IVN Bernheze richt zich hiermee op alle 30.000 inwoners van de gemeente. In deze grote groep vindt IVN Bernheze actieve leden die mee helpen de doelstellingen van de vereniging in te vullen. Minimaal één keer per jaar organiseert IVN Bernheze een activiteit in of nabij één van de kernen in de gemeente.

Opleiding

Investeren in deskundigheid is belangrijk voor het voortbestaan van de vereniging.

Leden van IVN Bernheze nemen deel aan de cursussen en workshops die georganiseerd worden door IVN Consulentschap, het IVN District, Brabants Landschap, en de Brabantse Milieu Federatie.

In 2013-2014 worden opnieuw zes nieuwe natuurgidsen opgeleid.

Jeugdactiviteiten

IVN Bernheze stimuleert en ontwikkelt cultuur en natuuractiviteiten voor kinderen en schoolgaande jeugd. Onder andere worden natuur en avontuurwandelingen aangeboden bij kasteel Heeswijk en landgoed de Berkt. Maandelijks wordt voor de kinderen van de buitenschoolse opvang de Kindertuin, natuurwandelingen georganiseerd.

Huisvesting

De Groenling is een belangrijke thuisbasis van waaruit momenteel de meeste activiteiten worden georganiseerd en de vergaderingen worden gehouden. De ruimte is ook zeer geschikt voor het houden van lezingen en ook de bibliotheek is er ondergebracht.

Werkgroepen

Venel

Onder de noemer van Vrijwillig Educatief Natuur- en Landschapsbeheer doet een groep actieve leden aan landschapsbeheer en biotoopverbetering op plekken die van belang zijn voor kwetsbare soorten. Het werkgebied breidt zich uit naar heel Bernheze en ook verzoeken van particulieren/verenigingen worden ingewilligd.

Natuur en landschapontwikkeling

Om het belang van de natuur en het landschap in de gemeente Bernheze en de directe omgeving te behartigen is een "werkgroep natuur en landschapontwikkeling" actief. Vanuit deze werkgroep is IVN Bernheze vertegenwoordigd in de adviesgroep Flora en Fauna, in klankbordgroepen en worden contacten onderhouden met de politiek met het doel om natuur en landschapsbelangen veilig te stellen.

Floron

De werkgroep Floron houdt zich bezig met het inventariseren en monitoring van plantensoorten in de gemeente Bernheze. Bermen die door gemeente Bernheze ecologisch worden beheerd en ecologische verbindingzones krijgen hierbij de meeste aandacht. Jaarlijks, na afloop van het groeiseizoen, wordt een rapportage met de bevindingen per onderzoeksgebied aangeboden aan de beherende instantie; gemeente Bernheze.

Werkgroep vlinders en libellen

De werkgroep is een gezamenlijk initiatief van IVN Oss en IVN Bernheze. De werkgroep heeft als doel de beleving met en de kennis over vlinders en libellenstand te vergroten.

Uilenbescherming

Gemeente Bernheze heeft de steenuil als ambassadeurssoort gekozen. In samenwerking met andere belangengroepen zet IVN Bernheze zich in voor kerk- en steenuilen door het plaatsen van nestkasten op plekken waar naar verwachting de uilen genoeg voedsel kunnen vinden. Kasten worden beschikbaar gesteld door Brabants Landschap, waarmee ook intensief wordt samengewerkt om het leefgebied voor uilen en muizen te verbeteren. Voor dit project werd een "Groene Handdruk" uitgereikt om het biotoop te verbeteren.

Wandelroutenetwerk / dorpsommetjes

Het grote regionale wandelpadennetwerk en dorpsommetjes zijn bedoeld om het landschap; de natuur- en cultuurlandschappen onder de aandacht te brengen. IVN Bernheze coördineert het beheer en onderhoud van de wandelpaden op het grondgebied van Bernheze. Hiervoor wordt samengewerkt met diverse vrijwilliger in Bernheze en omgeving. Op initiatief van IVN Bernheze worden vanuit alle dorpskernen dorpsommetjes uitgezet.

Gidsen

Het aantal gediplomeerde gidsen neemt toe. Hierdoor staat er een nieuwe groep actieve IVN leden klaar om excursies te organiseren en op verzoek excursies te begeleiden.

In een intensieve samenwerking met omliggende afdelingen worden excursies en wandelingen georganiseerd. De wandelingen zijn onderdeel van arrangementen, die bijvoorbeeld door Stichting Kilsdonkse Molen worden georganiseerd in het Aa -dal.